

Arweiniad ar gyfer arolygwyr

Sut rydym yn ei arolygu

darparwyr rhaglenni prentisiaethau

Arolygiadau o 2023

Cymerwyd pob rhagofal posibl i sicrhau bod y wybodaeth yn y ddogfen hon yn gywir adeg ei chyhoeddi. Dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau neu sylwadau ynglŷn â'r ddogfen hon/cyhoeddiad hwn at:

Yr Adran Gyhoeddiadau

Estyn

Llys Angor

Heol Keen

Caerdydd

CF24 5JW neu drwy anfon e-bost at cyhoeddiadau@estyn.llyw.cymru

Mae'r cyhoeddiad hwn a chyhoeddiadau eraill gan Estyn ar gael ar ein gwefan:

www.estyn.llyw.cymru

Ⓜ Hawlfraint y Goron 2023: Gellir aildefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei aildefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint y Goron a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.

Cyflwyniad	1
Diben y llawlyfr arweiniad 'Sut rydym yn arolygu'	1
Y sail gyfreithiol ar gyfer arolygu darparwyr dysgu yn y gwaith	1
Cefndir polisi	1
Trefniadau arolygu	3
Cyflwyniad	3
Cyd-destun	3
Egwyddorion arolygu	3
Meddylfryd arolygu	4
Cod ymddygiad ar gyfer arolygwyr	4
Disgwyliadau o ran arolygwyr	5
Disgwyliadau o ran darparwyr	5
Diogelu, yn cynnwys materion iechyd, diogelwch a lles	6
Ymateb i honiad ynghylch diogelu	6
Dull arolygu	6
Yr Ystafell Arolygu Rithwir	7
Y tîm arolygu	7
Cysylltu â'r darparwr cyn yr arolygiad	8
Cynllunio'r arolygiad a pharatoi'r tîm	9
Cynllunio'r arolygiad	9
Yn ystod yr arolygiad	11
Ar ôl yr arolygiad	14
Sicrhau ansawdd arolygiadau	15

Cyflwyniad

Diben y llawlyfr arweiniad ‘Sut rydym yn arolygu’

Mae'r llawlyfr hwn yn amlinellu ein hymagwedd at arolygu darparwyr rhaglenni prentisiaethau o 2022 ymlaen. Mae'n esbonio **sut** rydym yn arolygu. Mae'r arweiniad yn ddeunydd darllen hanfodol ar gyfer arolygwyr cofnodol a phob aelod arall o'r tîm arolygu. Gallai fod yn ddefnyddiol ar gyfer darparwyr i gefnogi eu dealltwriaeth o'r meddylfryd arolygu a methodolegau hefyd.

Dylid darllen yr arweiniad ochr yn ochr â'r arweiniad '[Beth rydym yn ei arolygu](#)' mewn darparwyr prentisiaethau dysgu yn y gwaith, sy'n amlinellu'r fframwaith arolygu. Gall darparwyr ddefnyddio'r arweiniad hwn i weld sut mae arolygiadau'n gweithio a'u helpu i gryfhau eu prosesau hunanasesu a gwella eu hunain.

Pan fydd yr arolygiad yn nodi arfer sy'n werth ei rhannu, bydd arolygwyr yn gwahodd y darparwr i ysgrifennu astudiaeth achos y byddwn yn ei chyhoeddi ar ein gwefan. Pan fydd yr arolygiad yn nodi pryderon pwysig mewn perthynas â safonau, ansawdd yr addysg a'r hyfforddiant neu arweinyddiaeth a rheolaeth, byddwn yn trefnu gweithgarwch dilynol i gefnogi gwelliant. Mae arweiniad ar y gwahanol fathau o weithgarwch dilynol ar gael ar ein gwefan.

Mae rhagor o wybodaeth am arolygiadau ar gael ar ein gwefan, sef www.estyn.llyw.cymru

Y sail gyfreithiol ar gyfer arolygu darparwyr dysgu yn y gwaith

Yn y sector ôl-16, mae Deddf Dysgu a Sgiliau (2000) yn ei gwneud yn ofynnol i'r Prif Arolygydd adrodd ar y canlynol:

- ansawdd yr addysg a'r hyfforddiant a ddarperir
- y safonau a gyflawnir gan y rheiny sy'n derbyn addysg a hyfforddiant
- ansawdd yr arweinyddiaeth a'r rheolaeth, gan gynnwys a yw'r adnoddau ariannol y trefnwyd eu bod ar gael i'r rheiny sy'n darparu addysg a hyfforddiant yn cael eu rheoli'n effeithlon a'u defnyddio i ddarparu gwerth am arian

Cefndir polisi

Er nad yw'n cael ei lywodraethu'n uniongyrchol gan y polisïau a'r confensiynau canlynol, mae'r llawlyfr arweiniad yn ystyried y canlynol:

- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
<http://gov.wales/topics/people-and-communities/people/future-generations-act/?lang=cy>
- Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn, a fabwysiadwyd gan Lywodraeth Cymru yn 2004 yn sylfaen ar gyfer llunio polisïau ar gyfer plant a phobl ifanc <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CRC.aspx>
- Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018
<https://llyw.cymru/deddf-anghenion-dysgu-ychwanegol-ar-tribiwnlys-addysg-cymru>

Arweiniad ar gyfer arolygwyr – sut rydym yn arolygu mewn darparwyr prentisiaethau dysgu yn y gwaith

- Fframwaith Rhaglen Comisiynu Prentisiaethau Cymru
- <https://llyw.cymru/fframwaith-rhaglen-comisiynu-prentisiaethau-cymru-manyleb-chanllawiaur-rhaglen>
- Blaenoriaethau'r Rhaglen Lywodraethu – yn cynnwys:
- Gwarant i Bobl Ifanc: <https://llyw.cymru/lansio-gwarant-llywodraeth-cymru-i-bobl-ifanc-yn-swyddogol>
- Cynllun Gweithredu Cydraddoldeb Hiliol: <https://llyw.cymru/cynllun-gweithredu-cydraddoldeb-hiliol-cymru-wrth-hiliol>
- Cynllun Gweithredu LHDTc+: <https://llyw.cymru/ymgyngoriad-ar-gynllun-gweithredu-lhdct-html>
- Cynllun Gweithredu Cymraeg 2050: <https://llyw.cymru/cymraeg-2050-ein-cynllun-ar-gyfer-2021-i-2026-html>
- Cynllun Gweithredu cyfrwng Cymraeg Addysg Bellach a Phrentisiaethau'r Coleg Cymraeg Cenedlaethol: <https://www.colegcymraeg.ac.uk/cy/astudio/addysgbellachaphrentisiaethau/cymraeg2050/>
- Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022: <https://busnes.senedd.cymru/documents/s126867/Bil%20Addysg%20Drydyddol%20ac%20Ymchwil%20Cymru,%20fel%20yi%20pasiwyd.pdf>

Trefniadau arolygu

Cyflwyniad

Mae'r adran hon wedi'i chyflwyno mewn ffordd sy'n adlewyrchu dilyniant y gwaith cyn, yn ystod ac ar ôl arolygiad craidd.

Mae'r arolygydd cofnodol (ACof) yn gyfrifol am gynnal a rheoli'r arolygiad, ac am yr adroddiad arolygu. Er bod yr arweiniad hwn yn canolbwyntio'n bennaf ar rôl yr arolygydd cofnodol, rhaid i holl aelodau'r tîm gydymffurfio â'r un gofynion arolygu.

Cyd-destun

Mae'r arweiniad hwn yn ymwneud ag arolygiadau craidd o ddarparwyr prentisiaethau dysgu yn y gwaith. Mae Estyn yn arolygu agweddau ar addysg a hyfforddiant ôl-16 trwy weithgareddau eraill yn rheolaidd. Mae rhywfaint o'r gwaith arolygu hwn yn arwain at werthusiadau cyhoeddedig, ond nid yw gweithgarwch arall yn arwain at werthusiadau cyhoeddedig.

Gwaith arolygydd cyswllt rhaglenni prentisiaeth. Mae gan bob darparwr prentisiaeth arolygydd cyswllt sy'n cyfarfod ag uwch arweinwyr yn rheolaidd i drafod materion cyfoes allweddol yn gysylltiedig ag addysg a hyfforddiant, yn ogystal â chynnydd darparwr. Mae ymweliadau'r arolygydd cyswllt yn arwain at ddeialog yn ystod yr ymweliad, ac adborth llafar ar y diwedd. Mae gwaith yr arolygydd cyswllt yn llywio adroddiadau ymgysylltu, gwaith thematig neu grynodedau sector yn Adroddiad Blynyddol Estyn. Yn 2021-2022, arweiniodd ymweliadau arolygwyr â phob un o'r darparwyr prentisiaethau ar ddechrau'r cyfnod contractio newydd at lythyrau cyhoeddedig a chrynodeb sector yn Adroddiad Blynyddol Estyn. Bydd gweithgarwch yr arolygydd cyswllt yn parhau i ymgysylltu â'r sector, nid yn unig i adolygu perfformiad y sector ond i nodi beth sy'n gweithio'n dda a'i heriau allweddol.

Adroddiadau thematig. Bob blwyddyn, mae Llywodraeth Cymru yn gofyn i Estyn greu adroddiadau cenedlaethol ar ystod o themâu. Bydd Estyn yn aml yn ymweld â sampl o ddarparwyr neu'n cynnal arolwg o'r holl ddarparwyr fel rhan o'r gwaith hwn. Mae'r ymweliadau'n arwain at adborth llafar ac adroddiadau cenedlaethol yn rhoi lle amlwg i ddarparwyr unigol, lle bo'n berthnasol, gydag astudiaethau achos arfer effeithiol.

Egwyddorion arolygu

Bydd arolygwyr:

- yn sicrhau bod arolygu o ansawdd uchel ac yn ymatebol i anghenion pob dysgwr
- yn sicrhau bod barnau yn gadarn, yn ddibynadwy, yn ddilys ac wedi'u seilio ar dystiolaeth uniongyrchol
- yn cynnwys darparwyr yn llawn yn y broses arolygu, gan gynnwys cyfle i'r darparwr ddewis enwebai
- yn defnyddio blaenoriaethau gwella'r darparwr fel y man cychwyn ar gyfer yr arolygiad ac i nodi materion allweddol ar gyfer ymchwilio iddynt er mwyn llunio

Arweiniad ar gyfer arolygwyr – sut rydym yn arolygu mewn darparwyr prentisiaethau dysgu yn y gwaith

barnau ar ddilysrwydd canfyddiadau'r adroddiad

- yn cynnwys arolygwyr cymheiriaid yn y broses arolygu
- yn sicrhau cyn lleied o ofynion ag y bo modd ar gyfer dogfennaeth a pharatoi gan y darparwr
- yn cael safbwynt dysgwyr, staff a chyflogwyr, a safbwynt rhanddeiliaid eraill
- yn cymhwyso egwyddor cydraddoldeb i'r Gymraeg a'r Saesneg yn ein holl waith arolygu, gan ddarparu gwasanaethau dwyieithog pa bryd bynnag y byddant yn briodol
- yn adeiladol wrth nodi a chefnogi darparwyr sydd ag agweddau pwysig neu wendidau i'w gwella

Meddylfryd arolygu

Dyma ddull Estyn o ran arolygu:

Teg a diduedd – mae hyn yn golygu ein bod yn gweithio i fod yn annibynnol, yn wrthrychol a chytbwys. Rydym yn gadarn a chyson yn ein gwaith. Rydym yn pwysu a mesur y dystiolaeth a'i harwyddocâd i roi barn onest, gredadwy a chywir am gryfderau'r darparwr a'i feysydd i'w gwella.

Cefnogol – rydym yn gweithio i arwain darparwyr i weithredu gwelliannau sydd o fudd i ddysgwyr. Rydym yn annog arloesi ac yn cydnabod bwriadau da. Rydym yn gyfeillgar ond mae ein hymagwedd bob amser yn broffesiynol. Rydym yn cefnogi diwygio addysgol. Rydym yn gweithio'n galed i ddatblygu perthnasoedd ystyrion gyda darparwyr a sefydliadau lleol a rhanbarthol.

Myfyriol – mae gennym feddwl agored. Rydym yn gwranddo ar ystod eang o randdeiliaid ac yn myfyrio ar eu hymatebion. Rydym yn ystyriol, yn bwylllog ac yn ofalus. Rydym yn cynllunio cyfleoedd i feddwl yn ofalus am y canfyddiadau arolygu a'u trafod gyda phobl eraill yn y tîm.

Tryloyw – rydym yn wybodus ac yn cyfathrebu'n glir, yn uniongyrchol ac yn gryno. Rydym yn defnyddio methodolegau arolygu effeithlon ac effeithiol i ymateb i sefyllfa unigryw'r darparwr. Rydym yn cynllunio gweithgarwch arolygu ac yn adrodd ar gryfderau a meysydd i'w gwella mewn ffyrdd sy'n adlewyrchu amgylchiadau penodol pob darparwr unigol. O ganlyniad, mae ein gweithredoedd yn hyrwyddo ymddiriedaeth a pharch.

Cod ymddygiad ar gyfer arolygwyr

Mae ein cod ymddygiad yn esbonio sut rydym yn ymgorffori'r meddylfryd arolygu trwy eu gweithredoedd. Dylai arolygwyr gynnal y safonau uchaf posibl yn eu gwaith. Rhaid i bob arolygydd fodloni safonau cod ymddygiad Estyn.

Wrth gynnal yr ymgysylltiad â darparwr, bydd arolygwyr:

- yn gwrtais ac yn broffesiynol
- yn sefydlu a chynnal ffiniau proffesiynol priodol wrth siarad â phobl ifanc ac oedolion
- yn gwneud eu gwaith gyda didwylledd a sensitifrwydd priodol
- yn cymryd pob cam rhesymol i atal pryder gormodol ac i leihau straen yn ystod

Arweiniad ar gyfer arolygwyr – sut rydym yn arolygu mewn darparwyr prentisiaethau dysgu yn y gwaith

gweithgarwch arolygu

- yn gwerthuso gwaith y darparwr yn wrthrychol gan ddefnyddio tystiolaeth glir a chadarn
- yn adrodd yn onest, yn deg ac yn ddiuedd, yn ddiragfarn
- yn cyfathrebu'n glir ac yn agored
- yn gweithredu er lles pennaf y dysgwyr
- yn parchu cyfrinachedd yr holl wybodaeth sy'n dod i law yn ystod eu gwaith
- yn ymateb yn briodol i geisiadau rhesymol

Mae'n bwysig ein bod yn gwerthuso effeithiolrwydd y ddarpariaeth a'r arweinyddiaeth ar sail eu heffaith ac nid ar sail unrhyw ffafriaeth am ddulliau penodol. Yr allwedd i'r gwerthusiadau yw p'un ai a yw'r dulliau a'r drefniadaeth yn addas i'r diben o ran cynorthwyo pob dysgwr i gyflawni safonau uchel a lefelau cadarn o les.

Dylai arolygwyr roi gwybod i Estyn am unrhyw achos canfyddedig neu wirioneddol o wrthdaro buddiannau cyn gynted ag y byddant yn cael hysbysiad eu bod yn rhan o dîm arolygu'r darparwr.

Disgwyliadau o ran arolygwyr

Mae ein disgwyliadau ar gyfer arolygwyr yn esbonio sut rydym yn ymgorffori ein meddylfryd trwy ein gweithredoedd. Dylai arolygwyr gynnal y safonau uchaf posibl yn eu gwaith. Rhaid i bob arolygydd fodloni'r safonau disgwyliedig o ran ymddygiad.

Wrth gynnal ymgysylltiad â darparwr, bydd arolygwyr:

- yn gwrtais ac yn broffesiynol
- yn sefydlu a chynnal ffiniau proffesiynol priodol
- yn gwneud eu gwaith gyda didwylledd, parch a sensitifrwydd priodol
- yn cymryd pob cam rhesymol i atal pryder gormodol ac i leihau straen yn ystod gweithgarwch arolygu
- yn gwerthuso gwaith y darparwr yn wrthrychol gan ddefnyddio tystiolaeth glir a chadarn
- yn adrodd yn onest, yn deg ac yn ddiuedd, yn ddiragfarn
- yn cyfathrebu'n glir ac yn agored
- yn gweithredu er lles pennaf y dysgwyr
- yn parchu cyfrinachedd yr holl wybodaeth sy'n dod i law yn ystod eu gwaith
- yn ymateb yn briodol i geisiadau rhesymol

Mae'n bwysig ein bod yn gwerthuso effeithiolrwydd y ddarpariaeth a'r arweinyddiaeth ar sail eu heffaith ac nid ar sail unrhyw ffafriaeth am ddulliau penodol. Yr allwedd i'n gwerthusiadau yw p'un ai a yw'r dulliau a'r drefniadaeth yn addas i'r diben o ran cynorthwyo pob dysgwr i gyflawni safonau uchel a lefelau cryf o les.

Dylai arolygwyr roi gwybod i Estyn am unrhyw achos canfyddedig neu wirioneddol o wrthdaro buddiannau cyn gynted ag y byddant yn cael hysbysiad o ymgysylltiad, er enghraifft eu bod yn rhan o dîm arolygu'r darparwr.

Disgwyliadau o ran darparwyr

Er mwyn i arolygu a rheoleiddio fod yn adeiladol ac yn fuddiol, mae'n bwysig bod arolygwyr a darparwyr yn sefydlu a chynnal amgylchedd gweithio proffesiynol yn

seiliedig ar gwrteisi, parch ac ymddygiad proffesiynol y naill at y llall. Rydym yn disgwyl i arolygwyr gynnal Cod Ymddygiad Estyn, ond rydym hefyd yn disgwyl i ddarparwyr:

- fod yn gwrtais ac yn broffesiynol, gan drin arolygwyr a staff cymorth arolygu gyda pharch
- gweithredu er lles pennaf y dysgwyr
- darparu tystiolaeth – neu fynediad at dystiolaeth – sy'n galluogi arolygwyr i gynnal yr arolygiad mewn ffordd agored, onest a gwrthrychol
- cydnabod bod angen i arolygwyr arsylwi arfer a siarad â staff, dysgwyr a rhanddeiliaid eraill heb fod rheolwr neu uwch arweinydd yn bresennol
- cynnal trafodaeth bwrpasol gyda'r arolygydd cofnodol ac arolygwyr eraill
- tynnu sylw'r arolygwyr at unrhyw bryderon am yr arolygiad mewn modd amserol ac addas trwy'r enwebai
- ystyried iechyd a diogelwch a lles yr arolygwyr yn briodol tra byddant ar y safle
- cynnal cyfrinachedd cyfarfodydd a chanfyddiadau'r arolygiad hyd nes bod yr adroddiad yn cael ei gyhoeddi'n derfynol
- sicrhau bod timau arolygu'n gallu defnyddio ardal breifat i drafod tystiolaeth yr arolygiad a chynnal trafodaethau preifat

Dylid dwyn unrhyw deledu cylch cyfyng a chyfarpar recordio i sylw'r tîm yn ystod y cyfarfod tîm cychwynnol.

Adeg yr hysbysiad ynghylch yr arolygiad, dylai ysgolion/UCDau adolygu cyfansoddiad y tîm arolygu. Cyfrifoldeb y darparwr yw amlygu unrhyw achos canfyddedig neu wirioneddol o wrthdaro buddiannau cyn dechrau unrhyw ymgysylltiad, er enghraifft cyn eu harolygiad ar y safle neu ymweliad interim.

Diogelu, yn cynnwys materion iechyd, diogelwch a lles

Bydd arolygwyr yn cynnal arolygiadau yn unol ag arweiniad yr arolygiaeth ar arolygu diogelu. Os byddant yn sylwi ar unrhyw beth sydd yn eu barn nhw yn risg wirioneddol i ddiogelwch staff, ymwelwyr neu ddysgwyr, dylai arolygwyr rybuddio rheolwyr yn y darparwr. Ym mhob achos, dylai arolygwyr wneud nodyn electronig ar wahân o'r risg a'u bod wedi rhoi gwybod i reolwyr amdano. Dylai arolygwyr adrodd ar risgiau amlwg yn gysylltiedig ag iechyd, diogelwch a lles o dan faes arolygu 4 (gofal, cymorth ac arweiniad). Lle bo'r risgiau hyn yn bryder difrifol, dylai arolygwyr gynnwys sylw byr yn nhestun yr adroddiad ac argymhelliad yn yr adroddiad. Bydd Estyn yn anfon llythyr i'r darparwr yn gofyn iddynt amlinellu'r modd y byddant yn mynd i'r afael â'r diffyg.

Ymateb i honiad ynghylch diogelu

Os caiff arolygydd wybod am honiad/amheuaeth ynghylch diogelu sy'n ymwneud â phlentyn, unigolyn ifanc neu oedolyn sy'n agored i niwed, dylai ddilyn y gweithdrefnau fel y maent wedi'u hamlinellu yn fersiwn gyfredol 'Polisi a gweithdrefnau Estyn ar gyfer diogelu', sydd ar gael ar wefan Estyn.

Dull arolygu

Y man cychwyn ar gyfer arolygu yw asesiad y darparwr o'i berfformiad ei hun a'i

Arweiniad ar gyfer arolygwyr – sut rydym yn arolygu mewn darparwyr prentisiaethau dysgu yn y gwaith

blaenoriaethau, wedi'i ategu gan dystiolaeth berthnasol. Ni fydd arolygwyr yn arolygu pob agwedd ar y gwaith yn fanwl yn ystod arolygiad craidd. Byddant yn cymryd sampl o dystiolaeth i brofi asesiad y darparwr ei hun o'i waith.

Y cynnydd a wna dysgwyr o'u manau cychwyn a'r safonau a gyflawnir ganddynt yw mesurau allweddol ansawdd yr addysg a'r hyfforddiant y maent wedi'u cael ac effeithiolrwydd arweinyddiaeth a rheolaeth y darparwr. Bydd arolygiadau'n canolbwyntio ar anghenion dysgwyr, eu hagweddau at ddysgu a'r effaith a gaiff y ddarpariaeth ar gefnogi eu cynnydd a'r safonau a gyflawnir ganddynt. Bydd y cyfnod arolygu ar gyfer darparwyr rhaglenni prentisiaethau o fewn contract Llywodraeth Cymru, a ddechreuodd ym mis Awst 2021.

Byddwn yn cynnal pob arolygiad yn unol â'n Polisi Iaith Gymraeg, sydd ar gael ar ein gwefan, sef www.estyn.llyw.cymru.

Yr Ystafell Arolygu Rithwir

Bydd yr arolygiaeth yn defnyddio system electronig o'r enw'r 'Ystafell Arolygu Rithwir' (YAR) ar gyfer rheoli sawl agwedd ar yr arolygiad. System ar y we yw hon sy'n caniatáu i ddarparwyr lwytho gwybodaeth i fyny cyn yr arolygiad a lawrlwytho arweiniad oddi wrth yr arolygiaeth am y broses arolygu. Hefyd, yr YAR yw'r man lle mae gan ddarparwyr ac arolygwyr ardaloedd dynodedig a chyfyngedig lle gellir storio, rhannu a mynd at ystod eang o wybodaeth.

Rydym yn sicrhau diogeledd gwybodaeth sy'n cael ei lanlwytho trwy gynnal profion hacio ar yr YAR. Mae'r profion hyn yn gwerthuso diogeledd y system. Rydym yn nodi ac yn gweithredu unrhyw gamau i atal mynediad heb awdurdod. Mae gan holl ddefnyddwyr system YAR Estyn enw defnyddiwr a chyfrinair, sy'n cael eu cofnodi a'u cynnal yn ddiogel o fewn cyfeirlyfr gweithredol. Mae'r system hefyd yn cynnwys nodweddion i sicrhau bod cyfrineiriau'n cael eu gwarchod, yn cynnwys darganfod bygythiadau a mynediad amodol.

Y tîm arolygu

Bydd timau arolygu yn cael eu harwain gan arolygydd cofnodol (AEF), a bydd aelodau eraill o'r tîm yn cael eu dewis o blith AEF, arolygwyr cymheiriad (o ddarparwyr prentisiaethau) neu arolygwyr ychwanegol (AY). Gallai arolygwyr ychwanegol fod ar secondiad neu dan contract i Estyn.

Pryd bynnag y bo modd, gallem hefyd wahodd arolygydd / adolygydd cymheiriad rhyngwladol o un o'r arolygiaethau addysg a hyfforddiant yn y Deyrnas Unedig, Gweriniaeth Iwerddon neu Ewrop, sef ETI (Gogledd Iwerddon), Education Scotland, Ofsted, Quality and Qualifications Ireland (QQI) neu Arolygiaeth Addysg yr Iseldiroedd. Byddant yn gallu dod â safbwynt meincnodi rhyngwladol i'r arolygiad, hwyluso rhannu arfer hynod effeithiol a galluogi rhwydweithio gwell gan ddarparwyr dysgu yn y gwaith yng Nghymru gyda'u cymheiriad rhyngwladol.

Mae'r arolygydd cofnodol yn rheoli'r tîm arolygu, ac ef/hi yw'r pwynt cyswllt cyntaf ar gyfer pawb sy'n gysylltiedig â'r arolygiad.

Byddwn yn gwahodd darparwyr i ddewis uwch aelod o staff, o'r enw'r enwebai, i weithio gyda'r tîm arolygu. Yn ymarferol, mae bron pob un o'r darparwyr yn derbyn y

gwahoddiad, ond nid yw'n ofynnol. Dylai'r enwebai fod â swydd ar lefel ddigon uchel i fod yn gyswllt rhwng y darparwr a'r tîm arolygu ond nid oes angen iddo/iddi fod yn arweinydd y darparwr. Gall darparwyr fynd at yr arweiniad i enwebeion ar baratoi ar gyfer yr arolygiad o ddolenni o fewn y ffurflen cyswllt cychwynnol (FfCC), wedi'i llenwi gan y Cydlynnydd Arolygu (CydAr) ac mae ar gael trwy'r YAR.

Cysylltu â'r darparwr cyn yr arolygiad

Bydd y darparwr yn cael 15 diwrnod gwaith o rybudd am yr arolygiad.

Ar ôl hyn, bydd Estyn yn anfon neges e-bost at y darparwr i drefnu cyfarfod Teams i drafod y trefniadau ar gyfer yr arolygiad. Y cydlynwyr arolygu (CydAr) yn Estyn fydd yn cysylltu â darparwyr i ddechrau. Yn ystod y drafodaeth hon, bydd y Cydlynnydd Arolygu:

- yn esbonio diben yr arolygiad
- yn cadarnhau'r dyddiad a'r amser ar gyfer cyfarfod gyda'r darparwr a'r ACof. Bydd hyn yn cynnwys Prif Weithredwr / pennaeth, enwebai ac arweinwyr allweddol
- yn trafod y wybodaeth benodol sydd ei hangen cyn yr arolygiad, gan gynnwys ffurflen hunanwerthuso wedi ei llenwi gan y darparwr ar ei ddarpariaeth ar gyfer diogelu, ac yn gwneud y trefniadau ar gyfer ei chael ar ffurf electronig drwy gyfrwng yr Ystafell Arolygu Rithwir
- yn gofyn a oes unrhyw faterion neu risgiau y dylai'r tîm fod yn ymwybodol ohonynt ac yn gofyn am sesiwn frifffio gyffredinol ynghylch iechyd a diogelwch ar gyfer y tîm ar ddechrau'r arolygiad
- yn cadarnhau enw, ac yn cytuno ar rôl yr enwebai ac esbonio'r broses ar gyfer cwblhau arweiniad yr enwebai
- yn cadarnhau cyfarfod ar ddechrau'r arolygiad, gyda'r enwebai, i roi briff ar iechyd a diogelwch i'r tîm
- yn cadarnhau'r trefniadau ar gyfer cyflwyniad byr er mwyn i'r darparwr amlinellu'i flaenoriaethau ar gyfer gwella a'i gam datblygu presennol
- yn darparu dolenni ac arweiniad ar gyfer llenwi holiaduron cyn-arolygiad ar-lein i ddysgwyr, staff, cyflogwyr a llywodraethwyr (lle bo'n briodol)
- yn sicrhau bod gweithdrefnau cytûn ar gyfer mynd i'r afael ag unrhyw bryderon neu gwynion a allai godi yn ystod yr arolygiad
- yn gwneud unrhyw drefniadau domestig, er enghraifft ystafell ar gyfer yr arolygwyr, parcio a chysylltiad â'r rhyngwyd
- yn cadarnhau'r trefniadau ar gyfer adrodd yn ôl ynghylch canfyddiadau'r arolygiad
- yn cytuno ar y trefniadau ar gyfer llenwi'r holiadur ôl-arolygiad
- yn rhoi gwybod i'r darparwr trwy'r ffurflen cyswllt cychwynnol am y trefniadau arolygu allweddol

Bydd y cydlynnydd arolygu yn gofyn am y wybodaeth ganlynol gan y darparwr trwy'r ystafell arolygu rithwir cyn gynted ag y bo modd yn dilyn yr hysbysiad ffurfiol am yr arolygiad:

- templed gwybodaeth cyflawn yr is-gontractwr / partner
- templed gwybodaeth cyflawn y darparwr a'r dysgwr
- cynllun datblygu ansawdd diweddaraf y darparwr

Arweiniad ar gyfer arolygwyr – sut rydym yn arolygu mewn darparwyr prentisiaethau dysgu yn y gwaith

- adroddiad hunanasesu diweddaraf y darparwr
- awgrymu i'r darparwr mai'r ffordd fwyaf effeithiol o roi dogfennau yn yr YAR yw gosod ffolderi ar gyfer pob maes arolygu a rhoi'r dogfennau sydd fwyaf perthnasol i'r maes arolygu yn y ffolderi hyn a'u lanlwytho; gellir lanlwytho dogfennau generig yn unigol.

Rôl yr arolygydd cofnodol yw rhannu'r amserlen ar gyfer arolygiad a rhoi esboniad ac eglurder ynghylch pob gweithgaredd a chyfarfod.

Bydd y cydlynnydd arolygu yn gofyn i'r darparwr roi gwybodaeth i aelodau consortiwm eraill, is-gontractwyr, partneriaid a rhanddeiliaid am yr arolygiad.

Pan fyddwn yn rhoi gwybod i ddarparwyr am yr arolygiad, byddant yn cael gwybodaeth am sut i gynnal arolwg cyfrinachol ar-lein o ddysgwyr. Hefyd, bydd Estyn yn darparu holiadur ar-lein cyn-arolygiad ar gyfer cyflogwyr, a'r holl staff addysgu, asesu a staff cymorth dysgu sy'n cael eu cyflogi'n uniongyrchol gan y darparwr. Bydd canlyniadau'r arolygon yn llunio rhan o'r dystiolaeth cyn-arolygiad ac yn helpu arolygwyr i lunio cwestiynau datblygol i ymchwilio iddynt.

Yn ystod yr arolygiad, gallai arolygwyr gyfweld â charfan o ddysgwyr, staff addysgu a hyfforddi, asesu a staff cymorth dysgu fel rhan o'u proses i gasglu dystiolaeth.

Cynllunio'r arolygiad a pharatoi'r tîm

Gan ystyried y blaenoriaethau mae'r darparwr wedi'u nodi ar gyfer eu gwella a'i hadroddiadau hunanasesu, ac unrhyw wybodaeth sydd eisoes ym meddiant Estyn, bydd yr arolygydd cofnodol yn cynllunio'r arolygiad ac yn dyrannu cyfrifoldebau i aelodau o'r tîm arolygu. Bydd yr arolygydd cofnodol yn defnyddio templed briffio arolygiad. (Atodiad 1)

Mae arolygiadau'n cynnwys amrywiaeth eang o weithgarwch, gan gynnwys arsylwi a chyfarfod â dysgwyr yn y gwaith ac i ffwrdd o'r gwaith. Hefyd, bydd arolygwyr yn arsylwi addysgu, hyfforddi ac asesu ar-lein, fel y bo'n briodol. Trwy gytuno â'r arolygydd cofnodol, bydd y darparwr yn llunio amserlen ymweliadau ar gyfer pob aelod o'r tîm arolygu. Bydd y sampl yn adlewyrchu ystod gwaith y darparwr. Mae'n bwysig fod yr arolygydd cofnodol yn gwirio'r amserlenni hyn i wneud yn siŵr eu bod yn cwmpasu meysydd dysgu a lefelau yn briodol. Hefyd, mae angen iddynt wneud yn siŵr eu bod yn cwmpasu'r holl is-gontractwyr a ddim yn cynnwys gormod o deithio rhwng ymweliadau.

Cynllunio'r arolygiad

Bydd y cyfarfod cynllunio hwn gyda'r darparwr yn cwmpasu'r gweithgarwch tri diwrnod a phum niwrnod, ac yn cael ei gynnal o bell trwy gyfarfod Teams. Rhagwelir y bydd y cyfarfod yn cymryd rhwng awr a hanner a dwy awr.

Gweithgarwch arolygu tri diwrnod cychwynnol

Bydd y darparwr yn cael gwybod am arolygiad 15 diwrnod cyn y gweithgarwch hwn. Gofynnir i'r darparwr gwblhau'r canlynol:

- Templed niferoedd y partneriaid a'r dysgwyr

Bydd cyfarfod i gynllunio'r arolygiad (cyfarfod Teams, ar-lein) yn cael ei drefnu tua deuddydd neu dridiau ar ôl rhoi gwybod i'r darparwr. Bydd y darparwr wedi derbyn templed niferoedd y partneriaid a'r dysgwyr ac wedi lanlwytho'r ddogfen gyflawn yn ardal y darparwr yn yr YAR cyn y cyfarfod. Bydd yr arolygydd cofnodol yn adolygu'r wybodaeth ac yn penderfynu pa is-gontractwyr i ymweld â nhw, ac yn cwblhau'r canlynol:

- Amserlen gweithgarwch tri diwrnod

Bydd cyfarfod cynllunio'r arolygiad gyda'r darparwr yn rhoi cyfle i rannu'r amserlen gweithgarwch tri diwrnod (ar y sgrin). Ar ôl y cyfarfod, bydd yr arolygydd cofnodol yn rhoi copi o'r amserlen yn ardal y darparwr yn yr YAR. Bydd yr arolygydd cofnodol yn cadarnhau gyda'r darparwr fanylion am gyfarfod gyda Phrif Weithredwr neu reolwr gyfarwyddwr y darparwr, a staff sy'n gyfrifol am sicrhau ansawdd y contract prentisiaethau yn ystod y gweithgarwch tri diwrnod. Hefyd, bydd cyfarfod cynllunio'r arolygiad yn cytuno ar fanylion am gyfarfod gyda grŵp o ddysgwyr (rhwng chwech ac wyth dysgwr), naill ai wyneb yn wyneb neu ar-lein yn ystod y gweithgarwch tri diwrnod. Dylai'r dysgwyr hyn gynrychioli ystod o wahanol lwybrau galwedigaethol a lefelau. Ar ddiwedd y gweithgarwch tri diwrnod, ni fydd adborth ffurfiol yn cael ei roi i'r darparwr.

Yn ystod yr amser cynllunio a pharatoi cyn y gweithgarwch tri diwrnod, bydd yr arolygydd cofnodol hefyd yn trafod gyda'r darparwr yr amserlen ar gyfer y gweithgarwch pum niwrnod (sy'n dilyn y gweithgarwch tri diwrnod).

Gweithgarwch 5 niwrnod

Bydd yr arolygydd cofnodol yn trafod yr ystyriaethau canlynol gyda'r darparwr ar gyfer y gweithgarwch pum niwrnod:

- Creu ffolderi ar gyfer pob maes arolygu
- Poblogi'r ffolderi hyn gyda'r dogfennau a fydd yn dangos i arolygwyr beth yw sefyllfa'r darparwr mewn cysylltiad â'r meysydd a nodwyd yn y fframwaith arolygu
- Lanlwytho i ardal y darparwr yn yr YAR
- Trefnu ymweliadau â'r gweithle ar gyfer 10 arolygydd ar y diwrnodau a'r amseroedd a nodwyd yn amserlen y gweithgarwch pum niwrnod
- Mae angen i'r ymweliadau gwmpasu'r holl is-gontractwyr, cyhyd ag y bo modd
- Mae angen iddynt fod yn gymesur â maint y contract
- Dylai'r ymweliadau gwmpasu cynifer o feysydd galwedigaethol ag y bo modd
- Dylai'r ymweliadau gwmpasu pob lefel o raglen prentisiaeth
- Caniatáu ar gyfer amser teithio rhesymol rhwng ymweliadau a chyfarfodydd tîm
- Dylai arolygwyr weld amrywiaeth o weithgarwch, gan gynnwys asesiadau, a chynnwys ychydig o adolygiadau cynnydd dysgwyr

Bydd yr ACof yn cytuno ar ddyddiad ar gyfer gosod yr amserlenni hyn yn yr YAR.

Yn ystod yr arolygiad

Gweithgarwch arolygu tri diwrnod cychwynnol

Yn ystod y gweithgarwch arolygu tri diwrnod cychwynnol, bydd tîm bach o arolygwyr (tri arolygydd, fel arfer) yn ymweld ag is-gontractwyr a phartneriaid i gynnal cyfarfod gyda rheolwyr ac arweinwyr allweddol, a chyfarfodydd gyda dysgwyr. Bydd yr arolygydd cofnodol yn defnyddio'r ffurflen gyflawn â manylion cyswllt a niferoedd partneriaid a dysgwyr i gynllunio'r ymweliadau ar gyfer pob aelod o'r tîm.

Gweithgarwch pum niwrnod

Yng nghyfarfod cychwynnol y tîm arolygu, dylai aelod o staff y darparwr roi briff iechyd a diogelwch. Dylai'r darparwr roi datganiad sefyllfa bras ar ei flaenoriaethau strategol a'i gyfnod datblygu presennol. Dylid cadarnhau'r trefniadau ar gyfer yr arolygwyr hynny y gallai fod angen iddynt fynd at y cyflwyniad hwn o bell, gan y bydd rhai arolygwyr yn dechrau ar eu gweithgareddau mewn gwahanol ardaloedd daearyddol. Dylid recordio'r cyflwyniad i alluogi arolygwyr mewn ychydig o achosion i fynd ato yn ddiweddarach y diwrnod hwnnw os ydynt yn cynnal ymweliadau. Yn ystod y cyfarfod cychwynnol, bydd yr arolygydd cofnodol yn rhannu'r prif ganfyddiadau o'r gweithgarwch tri diwrnod, a gallai hefyd nodi meysydd i'r tîm eu hystyried wrth gynnal eu hymweliadau.

Bydd arolygwyr yn samplu, yn profi ac yn dilysu blaenoriaethau'r darparwr ei hun a'i werthusiadau o'i gryfderau a'i feysydd i'w gwella, ac unrhyw gryfderau a meysydd eraill i'w gwella y mae'r arolygydd cofnodol yn eu nodi. Bydd tystiolaeth arolygu'n cael ei chasglu o hyfforddiant yn y gwaith ac i ffwrdd o'r gwaith, ac arsylwadau asesu, samplu gwaith ysgrifenedig dysgwyr a chyfweliadau â dysgwyr, staff, cyflogwyr a rhanddeiliaid eraill.

Casglu ac adolygu tystiolaeth arolygu

Bydd yr arolygydd cofnodol yn cynllunio'r arolygiad fel y gallant fynd i'r afael â'r gofynion adrodd yn y pum maes arolygu. Bydd y tîm yn sicrhau bod ganddynt ddigon o amser i adolygu'r dystiolaeth allweddol sydd ei hangen arnynt i lunio'u gwerthusiadau. Dyma'r prif fathau o dystiolaeth:

- tystiolaeth ddogfennol, gan gynnwys gwybodaeth am berfformiad a chynnydd dysgwyr
- arsylwi'r addysgu, yr hyfforddi a'r asesu a gweithgareddau eraill
- samplau o waith dysgwyr
- ymatebion i'r arolwg gan ddysgwyr, staff, cyflogwyr a llywodraethwyr (lle bo'n briodol)
- trafodaethau gyda dysgwyr, arweinwyr a rhanddeiliaid allweddol eraill

Bydd arsylwadau uniongyrchol o fedrau ymarferol a gwaith ysgrifenedig dysgwyr yn cael eu defnyddio gan y tîm lle bynnag y bo modd i gasglu tystiolaeth i ategu eu barnau. Gall arolygwyr ddewis sampl ychwanegol o waith dysgwyr i fodloni anghenion cwestiwn datblygol penodol neu ymestyn eu hymchwiliad i agwedd benodol.

Bydd arolygwyr yn ymgymryd ag amrywiaeth o weithgareddau i gasglu tystiolaeth ar

gyfer eu gwerthusiad o gynnydd dysgwyr ac ansawdd darpariaeth y darparwr. Gall hyn gynnwys arsylwi sesiynau, yn cynnwys samplu gwersi ar-lein, teithiau dysgu, pan fydd arolygwyr yn symud yn gymharol gyflym drwy nifer o sesiynau addysgu neu hyfforddi yn bwrw golwg ar agwedd benodol ar y ddarpariaeth, cael sgysiau â dysgwyr dethol am eu gwaith, a chynnal trafodaethau gydag athrawon, hyfforddwyr ac aseswyr unigol am gynnydd dysgwyr yn eu sesiynau hyfforddi, a'r modd y maent yn cynllunio gwaith i fodloni eu hanghenion.

Mae llais y dysgwr yn ffynhonnell allweddol o dystiolaeth ar gyfer arolygwyr. Bydd trafodaethau gyda dysgwyr yn gyfle i archwilio'u gwybodaeth a'u dealltwriaeth o'u gwaith a'u medrau. Bydd hefyd yn helpu arolygwyr i bwysu a mesur pa mor dda y mae'r darparwr yn cefnogi dysgwyr ac yn cyfrannu at eu lles, yn eu barn nhw.

Dylai darparwyr drefnu bod gwybodaeth ar gael i'r tîm arolygu am y safonau a gyflawnir gan ddysgwyr, yn enwedig canlyniadau unrhyw asesiadau cychwynnol a diagnostig, ac asesiadau eraill o anghenion dysgu ychwanegol (ADY). Bydd hyn yn helpu arolygwyr i farnu cynnydd dysgwyr er mwyn llunio safbwynt am y safonau y mae dysgwyr yn eu cyflawni o'i gymharu â manau cychwyn a'r ffordd y mae athrawon, hyfforddwyr ac aseswyr yn defnyddio'r wybodaeth.

Bydd angen i'r tîm ystyried safbwyntiau rhanddeiliaid am y darparwr a phrofi dilysrwydd y safbwyntiau hynny yn ystod yr arolygiad.

Pan nad y Prif Weithredwr / pennaeth yw'r enwebai, mae'n bwysig fod yr arolygydd cofnodol yn cynnal cyfarfod byr gyda'r Prif Weithredwr / pennaeth a'r enwebai i egluro materion arolygu a chanfyddiadau bras, datblygol y tîm arolygu.

Cofnodi tystiolaeth arolygu

Bydd arolygwyr yn defnyddio eu TIF i gofnodi a choladu eu canfyddiadau a'u gwerthusiadau.

Lle bynnag y bo'n bosibl, bydd arolygwyr yn llenwi eu ffurflenni yn electronig fel rhan o system electronig Estyn ar gyfer casglu, coladu a chofnodi canfyddiadau arolygu.

Cyfarfodydd tîm

Prif ddiben cyfarfodydd tîm yw llunio safbwynt corfforaethol, cywir, dibynadwy a dilys am safonau ac ansawdd y ddarpariaeth a'r arweinyddiaeth. Gellir cynnal y cyfarfod tîm ar ddiwedd y dydd gydag arolygwyr yn ymuno o bell, lle bo'n briodol. Bydd cyfarfodydd yn cynnig cyfleoedd i arolygwyr:

- brofi'r gwerthusiadau yng ngyllunio datblygu ansawdd a phrosesau hunanasesu'r darparwr
- trafod materion sy'n dod i'r amlwg
- adolygu ymweliadau â dysgwyr
- nodi unrhyw fylchau yn sail y dystiolaeth
- ystyried prif ganfyddiadau'r arolygiad ac unrhyw argymhellion

Deialog broffesiynol

Ar ddiwedd sesiwn arsylwi yn y gwaith neu i ffwrdd o'r gwaith, dylai arolygwyr gynnal deialog broffesiynol fer gyda'r aelod staff sy'n gysylltiedig â'r gweithgaredd. Mewn rhai achosion, efallai y bydd angen cynnal y drafodaeth hon yn ddiweddarach yn

ystod yr arolygiad.

Dylai prif ffocws y drafodaeth fod ar y dysgwyr, y cynnydd a wnaed ganddynt yn ystod y sesiwn a'r safonau a gyflawnwyd yn ystod y gweithgaredd. Dylai'r arolygydd bwysleisio mai barnau dros dro sy'n dod yw'r amlwg yw'r rhain ar un agwedd ar sail y dystiolaeth, ac y gellir diwygio'r holl farnau, ar ôl myfyrio arnynt, ar ôl craffu ar waith dysgwyr neu siarad â dysgwyr, neu o ganlyniad i safoni o fewn y tîm. Dylai arolygwyr ganolbwyntio ar unrhyw gryfderau neu feysydd i'w datblygu o ran y gweithgaredd penodol a welwyd.

O ganlyniad i natur teithiau dysgu, sydd yn gymharol fyr ac iddynt ffocws craff, a lledaenu'r gweithgarwch ar draws nifer o weithgareddau mewn cyfnod cymharol fyr, ni fydd modd i arolygwyr gynnig deialog broffesiynol i athrawon, hyfforddwyr neu aseswyr unigol ar ôl gweithgarwch taith ddysgu.

Arsylwi dysgu ar-lein

Bydd arsylwi dysgu ar-lein yn gymesur â lefel y dysgu ar-lein a gyflwynir gan y darparwr. Mae hyn yn debygol o fod mewn adolygiadau cynnydd dysgwyr, yn bennaf. Wrth gynnal arsylwadau o ddysgu ar-lein, bydd angen i'r ACof gadarnhau'r canlynol gyda'r darparwr:

- cyfran ac amserlen ar gyfer gweithgarwch addysgu, dysgu neu asesu ar-lein
- protocolau ar gyfer gweithgarwch

Adborth ffurfiol

Ar ddiwedd y rhan pum niwrnod ar y safle o'r arolygiad, bydd y tîm yn rhoi adborth llafar i arweinwyr y darparwr. Dylai'r darparwr wahodd cynrychiolydd o Lywodraeth Cymru i'r cyfarfod hwn. Dylai'r adborth ganolbwyntio ar y prif werthusiadau ar gyfer pob un o'r pum maes arolygu, a'r rhesymau dros y rhain.

Mae'r cyfarfod adborth yn rhoi cyfle i arweinwyr glywed y gwerthusiadau a myfyrio arnynt. Dylai'r adborth ganolbwyntio ar y cryfderau a'r meysydd i'w gwella a'r ffactorau sy'n cyfrannu atynt. Dylai'r arolygydd cofnodol esbonio i'r darparwr y gellir cywiro materion ffeithiol a gellir egluro gwerthusiadau, er na ellir eu trafod.

Yn ystod pob arolygiad craidd, bydd y tîm arolygu yn ystyried a oes angen unrhyw weithgarwch dilynol ar y darparwr. Bydd yr arolygydd cofnodol yn rhoi gwybod i'r darparwr os oes angen unrhyw weithgarwch dilynol.

Yn ystod yr arolygiad, bydd y tîm hefyd yn ystyried a oes yna unrhyw arfer effeithiol yn y darparwr y mae'n werth i ddarparwyr eraill ei hystyried a'i hefelychu. Yn yr achos hwn, bydd yr arolygydd cofnodol yn gofyn i'r darparwr baratoi astudiaeth (neu astudiaethau) achos i'w lledaenu ar wefan Estyn.

Mae'r holl werthusiadau yn ystod arolygiad yn rhai dros dro ac yn amodol ar gael eu safoni a'u dilysu gan PAEF. Maent yn gyfrinachol i staff y darparwr. Ni ddylid eu cyfleu y tu hwnt i'r grŵp hwn, gan gynnwys trwy gyfryngau cymdeithasol, hyd nes i ni gyhoeddi'r adroddiad ar ein gwefan.

Cwynion am ddull cynnal yr arolygiad

Os bydd unrhyw faterion yn codi ynglŷn â dull cynnal yr arolygiad yn gyffredinol neu

Arweiniad ar gyfer arolygwyr – sut rydym yn arolygu mewn darparwyr prentisiaethau dysgu yn y gwaith

ymddygiad arolygwyr unigol, yna dylai'r darparwr, trwy'r enwebai, godi'r materion hyn gyda'r arolygydd cofnodol yn uniongyrchol, a chyn gynted ag y bo modd. Ni ddylai'r darparwr aros tan ar ôl yr arolygiad, ond dylai godi unrhyw faterion yn ystod yr arolygiad ar y safle. Mae materion yn aml yn codi o ganlyniad i gamddealltwriaeth, ac fel arfer, gellir datrys y rhain yn gyflym ac yn foddhaol yn y darparwr yn fuan wedi iddynt ddigwydd.

Ceir arweiniad i ddarparwyr ynglŷn â gweithdrefnau cwyno Estyn ar wefan Estyn.

Ar ôl yr arolygiad

Yr adroddiad arolygu

Mae'r arolygydd cofnodol yn gyfrifol am lunio adroddiad arolygu terfynol sy'n glir i gynulleidfa leyg ac yn ddefnyddiol i'r darparwr.

Pan fyddant yn ysgrifennu adroddiadau, dylai arolygwyr ystyried arweiniad ysgrifennu Estyn sydd ar gael ar ein gwefan, sef www.estyn.llyw.cymru.

Byddwn yn cyhoeddi adroddiadau yn ddwyieithog lle mae darparwyr wedi gofyn am hyn, yn unol â Pholisi Iaith Gymraeg Estyn.

Rydym yn seilio strwythur yr adroddiad arolygu ar Fframwaith Arolygu Cyffredin a bydd yr adroddiad ar y ffurf ganlynol:

Ynglŷn â'r darparwr

Crynodeb

Astudiaethau achos

Argymhellion

Prif ganfyddiadau

Maes arolygu 1 Dysgu

Maes arolygu 2 Lles, cymorth ac arweiniad

Maes arolygu 3 Addysgu, hyfforddi, asesu a phrofiadau dysgu

Maes arolygu 4 Arweinyddiaeth a rheolaeth

Byddwn yn llunio'r adroddiad o fewn graddfeydd amser statudol neu raddfeydd amser cytûn ar gyfer y sector.

Y gwiriad cywirdeb ffeithiol

Bydd Estyn yn rhoi drafft hwyr o'r adroddiad i'r darparwr er mwyn helpu gwirio cywirdeb ffeithiol y cynnwys. Gan amlaf, bydd gan y darparwr bum niwrnod gwaith i ystyried yr adroddiad drafft a nodi unrhyw gamgymeriadau ffeithiol.

Mae'r gwiriad cywirdeb ffeithiol yn canolbwyntio ar ddatrys unrhyw anghywirdeb ffeithiol yn yr adroddiad arolygu. Nid yw'n canolbwyntio ar y canfyddiadau na'r gwerthusiadau. Ceir arweiniad pellach i ddarparwyr ar natur a chwmpas y gwiriad cywirdeb ffeithiol ar wefan Estyn.

Dylai'r darparwr godi unrhyw gŵynion am ddull cynnal yr arolygiad yn ystod yr arolygiad ar y safle. Fodd bynnag, os bydd y darparwr yn parhau i fod â chwynion heb eu datrys am y dull o gynnal yr arolygiad ar ôl diwedd yr arolygiad ar y safle, yna dylai gyfeirio at ein gweithdrefnau ar gyfer trin cwynion ar ein gwefan. Mae'r gweithdrefnau'n canolbwyntio ar y dull o gynnal yr arolygiad, ac nid ar y canfyddiadau na'r gwerthusiadau a luniwyd gan y tîm arolygu.

Sicrhau ansawdd arolygiadau

Mae Estyn wedi ymrwmo i:

- ddewis, hyfforddi, briffio, cefnogi a defnyddio arolygwyr yn effeithiol, gan gynnwys arolygwyr cymheiriaid ac arolygwyr ychwanegol
- hyfforddiant, briffio a chymorth effeithiol i alluogi'r enwebai i ymgymryd â rôl weithredol
- deialog reolaidd gyda'r enwebai a'r Prif Weithredwr / pennaeth yn ystod arolygiad
- meini prawf a systemau cofnodi sy'n cydymffurfio â'r fframwaith arolygu cyffredin a'r arweiniad
- adolygu a dadansoddi tystiolaeth yn ofalus
- adborth llafar diamwys ar ganfyddiadau'r tîm ar gyfer pob maes arolygu
- adroddiadau clir, cywir ac wedi'u cyflwyno'n dda

Fel rhan o'n gweithdrefnau sicrhau ansawdd, rydym yn gwahodd darparwyr i lenwi holiadur ôl-arolygiad (HOA). Bydd yr holiadur ar gael i ddarparwyr yn yr YAR. Dylai darparwyr lenwi rhan gyntaf yr holiadur ar unwaith yn dilyn yr arolygiad ar y safle, a'i gyflwyno'n electronig i Estyn drwy system yr YAR. Gall darparwyr lenwi ail ran yr holiadur yn dilyn cyhoeddi'r adroddiad arolygu, eto drwy system yr YAR.

Dylai darparwyr godi unrhyw bryderon am ymddygiad arolygydd yn ystod yr arolygiad cyn gynted â phosibl gyda'r arolygydd cofnodol.

Yr arolygydd cofnodol fydd yn sicrhau ansawdd yr arolygiad yn y lle cyntaf. Bydd Estyn yn sicrhau ansawdd sampl o arolygiadau ar y safle a bydd yn sicrhau ansawdd pob adroddiad arolygu cyn eu cyhoeddi ar ein gwefan. Mae ein trefniadau ar gyfer sicrhau ansawdd arolygiadau a'r trefniadau ar gyfer delio â chwynion ar gael ar ein gwefan, sef www.estyn.llyw.cymru.